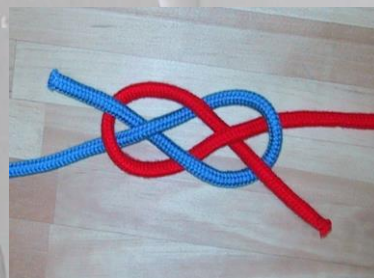

kbo-zeeland

*voor senioren van
vandaag en morgen*

Verjongen	Vernieuwen
Versterken	Verbinden

BELEIDSPLAN 2022 - 2025

EEN WOORDJE VOORAF

Om een goed en onderbouwd plan te maken is de nodige deskundigheid en creativiteit nodig. Als je die niet zo direct voor handen hebt, ga je op zoek hoe dat elders in Nederland tot stand is gekomen. De inspiratie hiervoor is gevonden bij KBO Limburg. Hun beleidsplan is in grote lijnen de grondslag geworden voor het plan van KBO Zeeland.

Als ouderen moeten we tonen waar we voor staan. Hoe we als senioren toegevoegde waarde hebben voor onze maatschappij, als kritische maar positieve meedenkers en doeners in onze samenleving! We moeten aandacht blijven vragen voor onze senioren, maar ook om binnen de samenleving rekening te houden met elkaar, in gesprek te blijven en samen verantwoordelijkheid te nemen voor het heden en voor de toekomst. We proberen onze senioren stevig op de kaart te zetten, maar we moeten daar hard aan blijven werken.

Het is niet alleen de taak van KBO-Zeeland, maar ook van onze kringen, afdelingen en uiteindelijk alle senioren zelf. Laten zien wie we zijn en waar we voor staan. Zorgen dat de maatschappij niet om ons heen kan. Verantwoordelijkheid nemen, onze toegevoegde waarde in de samenleving laten zien, zorgen dat we serieus worden genomen. Niet klagen, maar verbinding zoeken en samen oplossingen aandragen. Daar zijn we ook heel goed in en heel druk mee bezig. Niet alleen binnen en vanuit de KBO maar ook op tal van andere terreinen, als vrijwilligers, mantelzorgers en als opa's en oma's. Belangrijk is wel dat we ervoor zorgen dat de maatschappij dat ook ziet en hoort, zeker via sociale media. Daar liggen de verbindingen, ook met andere groepen en generaties, voor het oprapen. Maar natuurlijk ook in het persoonlijk contact dichtbij huis in de eigen wijk of het eigen dorp. In dit beleidsplan voor de komende vier jaar formuleren we stevige ambities rondom wonen en zorg, het bestrijden van eenzaamheid, positieve gezondheid, verbinding, vernieuwing en ontwikkeling. En die laatste ambitie geldt heel nadrukkelijk voor onze eigen organisatie.

Ook senioren(verenigingen) moeten zich durven verjongen en vernieuwen om daarmee zichzelf te versterken en toekomstbestendig te maken. Zo kunnen we samen blijven werken aan een samenleving, waarin de verschillende groepen en generaties elkaar respecteren, tegemoet komen en versterken.

Het realiseren van een ideaalbeeld is misschien ook het moeilijke van idealen. Iedereen heeft ze, maar de weg om ze te bereiken loopt bijna altijd over moeilijk begaanbare paden met soms diepe kuilen. We mogen ons daardoor niet laten afschrikken.

VERJONGEN, VERNIEUWEN EN ONZE AFDELINGEN VERSTERKEN

Nederland vergrijst in een snel tempo en in Zeeland is dat niet anders. Over 10 jaar zal een kwart van de inwoners ouder zijn dan 65 jaar. Niet zo vreemd dat de AOW-leeftijd en de hoogte van de pensioenen voortdurend ter discussie staan. Natuurlijk zitten we daar als senioren belangenorganisatie via onze landelijke organisatie KBO-PCOB bovenop.

Maar het is ook belangrijk te kijken wat er nodig is in onze samenleving om goed oud te kunnen worden. Bij voorkeur in een vertrouwde omgeving, zo lang mogelijk zelfstandig en als gewaardeerd en gerespecteerd deel van onze samenleving. Met de groei van de seniorenpopulatie zou het de KBO voor de wind moeten gaan. Het gaat ons ook niet slecht, maar de laatste jaren zien we ons ledenaantal niet stijgen maar fors dalen. Wat ons hierbij zeker parten speelt, is dat de jonge senior nog een tijdje door moet werken nu de AOW -leeftijd behoorlijk is verhoogd en er nauwelijks nog VUT-regelingen zijn. Aan de andere kant zijn er ook de nodige (jonge) senioren die noodgedwongen vroegtijdig het arbeidsproces vaarwel moeten zeggen. Zij zouden juist van betekenis kunnen zijn binnen een KBO-afdeling en daarmee een stuk nieuwe zingeving in hun leven kunnen ervaren. Feit blijft dat we alle senioren heel veel te bieden hebben. Vraag is hoe we met name de jonge(re) senior kunnen interesseren voor de KBO. Dat vraagt om verjongen, vernieuwen en onze afdelingen versterken.

Verjongen betekent uiteraard de jonge senior voor de KBO interesseren en mobiliseren. Hoe zien wij die jonge senior? Pas of misschien nog net niet gepensioneerd, professioneel en met duidelijke opvattingen. Vrouwen en mannen, die graag gelukkig oud(er) willen worden en sociaal actief zijn. Op zoek naar zingeving met de focus op zelfontwikkeling, betekenisvol vrijwilligerswerk en positieve betrokkenheid bij de samenleving. Vraag is ook hoe die jonge senior de KBO ziet!

Schoorvoetend zien we deze nieuwe generatie binnenkomen bij onze afdelingen. Met ambities, zowel voor de oudere senioren, als voor de jonge senioren en andere groepen in de samenleving. Samen willen we werk maken van de vernieuwingsslag binnen onze KBO.

Vanzelfsprekend verliezen we daarbij de belangen en behoeften van onze (wat) oudere senioren niet uit het oog. Het moet beslist een 'en-en' verhaal zijn dat uiteindelijk alle senioren aan moet spreken.

En is de O van KBO daarbij een sta in de weg bij? Moeten we naar een nieuwe naam? Een nieuwe naam werkt immers alleen versterkend als die ook breed wordt gedragen.

De afdelingen zijn het hart en de kracht van de KBO. De vooruitgeschoven posten die ervoor zorgen dat de KBO vertakt is tot in de haarvaten van de samenleving. Voor veel afdelingen is het ingewikkeld nieuwe bestuursleden te vinden. Daarom gaan we de komende vier jaar een vernieuwingsslag maken binnen onze eigen organisatie. Kijken hoe we afdelingen kunnen versterken en vernieuwen en aantrekkelijker maken voor de jonge senior. Dat geldt ook voor onze regionale en provinciale organisatiestructuur, ook die gaan we stevig tegen het licht houden. Uiteraard gaan we daar de afdelingen en de regio's nauw bij betrekken en samen kijken wat handig en haalbaar is. We zullen er ook rekening mee moeten houden dat de Coronacrisis blijvende gevolgen zal hebben voor ons allemaal. Zeker ook in de afdelingen zullen verschillende activiteiten voorlopig en misschien wel blijvend op een andere manier georganiseerd moeten worden. Het feit dat het grootste deel van onze leden tot de risicogroep behoort, betekent dat we hier een extra verantwoordelijkheid in hebben. Ook daar gaan we samen naar kijken. Met de creativiteit die we allemaal hebben, moeten we erop vertrouwen dat we daar samen een goede oplossing voor vinden.

KBO: STERK IN ZEELAND

KBO-Zeeland is als zelfstandige vereniging aangesloten bij de KBO-PCOB. Daarmee is onze landelijke belangenbehartiging in goede handen. Na een ingewikkelde periode rondom het samengaan van KBO en PCOB, de vernieuwingsdiscussie en de positie van de provinciale bonden daarin, zitten we nu in rustiger vaarwater en richten we onze blik weer op een gezamenlijke toekomst.

Op provinciaal niveau blijft in de komende periode samenwerking een belangrijk aandachtspunt. Met Welzijnsorganisaties, maar ook met andere organisaties die voor onze senioren van belang zijn.

Zoeken naar verbinding met andere generaties, leren van elkaar, elkaar versterken en samen van betekenis zijn voor onze Zeeuwse samenleving.

De organisatie van de KBO in de provincie is sterk vertakt in vele steden en dorpen en vereist de nodige zorg en aandacht om een stevige positie bij provincie en gemeenten om ook daar de belangen van senioren te behartigen.

De KBO is een vrijwilligersorganisatie. Heel veel vrijwilligers zijn vrijwel dagelijks actief met het organiseren van activiteiten en het opkomen voor de belangen van senioren op lokaal en regionaal niveau. Ze staan senioren ook bij met raad en daad, zoals onze Hulpen bij belastingaangiften (Huba's).

Ook onze Burgeradviseurs zetten zich graag en belangeloos in voor senioren. Goed opgeleide vrijwilligers die weten wat er speelt rondom wonen, zorg en welzijn.

Ze gaan met senioren op zoek naar oplossingen die passen in hun situatie.

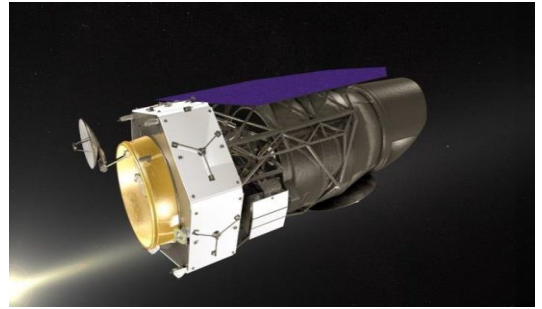
Dat doen ze ook als informeel cliënt-ondersteuner, waarbij ze helpen bij WMO-aanvragen bij de gemeente.

Burger-adviseurs werken vanuit onze afdelingen, ook voor senioren die geen lid zijn van de KBO.

MISSIE

Senioren zijn volwaardig en gerespecteerd lid van onze samenleving. KBO-Zeeland zet zich in voor deze positie te blijven promoten op een manier die recht doet aan de toegevoegde waarde die senioren hebben voor de maatschappij. Als actieve deelnemers, als vrijwilligers, als mantelzorgers, maar bovenal als mensen. Het belang van senioren is daarbij het vertrekpunt, maar dan wel geplaatst binnen de samenleving als geheel, waar we als senioren graag volwaardig deel van uitmaken. Dat betekent vanzelfsprekend oog hebben voor de belangen van andere groepen in de samenleving. We willen daar met elkaar, en waar mogelijk samen met andere organisaties mee aan de slag. Samen komen tot oplossingen die goed zijn voor senioren, maar die ook de maatschappij als geheel versterken.

VISIE

Samen werken aan een samenleving, waarin de verschillende groepen en generaties elkaar respecteren, tegemoet komen en versterken. KBO-Zeeland ziet in onze maatschappij kansen en mogelijkheden voor jong en oud(er), als we samen op zoek willen gaan naar de toegevoegde waarde die we voor elkaar kunnen hebben. Zo willen wij zichtbaar maken dat verschillende groepen en generaties samen inhoud kunnen geven aan een goed en gelukkig samenleven. Voor de KBO zijn senioren vanzelfsprekend het vertrekpunt, als groep die ertoe doet en van betekenis is en ook steeds wil zijn voor de samenleving. Als senioren zijn wij immers ook verantwoordelijk voor de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen.

KERNWAARDEN

KBO-Zeeland richt zich op belangenbehartiging, dienstverlening, sociale samenhang, zingeving en ontmoeting. Wij stimuleren senioren medeverantwoordelijkheid te nemen voor onze samenleving op provinciaal, regionaal en lokaal niveau. Om de juiste koers te bepalen, is de senior, of beter gezegd zijn de senioren ons vertrekpunt. Een gemêleerd gezelschap, want inmiddels bijna een kwart van onze samenleving. We hebben gezocht naar kernwaarden die voor vrijwel alle senioren herkenbaar zijn en daarmee goede

uitgangspunten zijn voor ons beleid van de komende vier jaar. De invulling en beleving kunnen we uiteraard per leeftijdscategorie en -fase aanpassen.

KBO-kernwaarden: uitgangspunten voor beleid **Gelukkig ouder worden met en voor elkaar**

Maar oud zijn dat klinkt een stuk minder aantrekkelijk. Met het stijgen der jaren, kunnen ook de uitdagingen die het leven biedt toenemen. Omzien naar en zorgen voor elkaar is voor senioren daarbij een heel belangrijk houvast. Daarom doen senioren er verstandig aan tijdig te beginnen met het opbouwen van een sociaal netwerk dichtbij huis. De KBO-afdelingen bieden daartoe allerlei mogelijkheden. De komende jaren willen we hier een extra impuls aan geven. Doel is om op zoveel mogelijk plaatsen in dorpen en wijken een omgeving te creëren waar mensen omzien naar elkaar en voor elkaar zorgen. Want dan ligt gelukkig oud(er) worden letterlijk binnen handbereik. Wie gelukkig in het leven staat met een goed sociaal netwerk, staat ook sterker bij fysieke en andere tegenslagen.

Eigen kracht ontdekken

In onze samenleving ligt de focus meer en meer op zelfredzaamheid. Ook voor senioren. Daarom is het van belang daar goed op voorbereid te zijn. Het ontdekken van de eigen kracht is daarbij belangrijk. Senioren stimuleren zichzelf te blijven

ontwikkelen. Niet alleen om de uitdagingen van het ouder worden aan te kunnen, maar vooral omdat het heel leuk is om te blijven leren en ontdekken. Dat geldt zeker voor de jonge senior die aan het begin staat van een nieuwe levensfase. Een fase waar je je, ook volgens de Raad van Ouderen, terdege op kunt voorbereiden. In die behoefte willen we graag voorzien. Eigen kracht ontdekken is ook een uitgangspunt voor onze afdelingen. We willen onze afdelingen uitnodigen en uitdagen om samen werk te maken van onze ambities. Het gaat dan o.a. om de kansen die er liggen om de jonge senior te boeien en te binden. Dat zou kunnen door meer in projectvorm te werken. Daarmee bieden we jonge senioren een uitdaging om zich gericht in te zetten voor de KBO zonder op voorhand een jarenlange betrokkenheid of binding te verwachten.

Samen optrekken

Senioren met elkaar, maar ook met andere groepen/generaties Ontmoeting is een groot en belangrijk onderdeel van het werk van de KBO-afdelingen. Veel vrijwilligers zijn vrijwel dagelijks actief met activiteiten voor senioren. Dat moet en zal ook beslist zo blijven.

Daarnaast willen we graag (nog) meer inhoud bieden gericht op zelfredzaamheid, activering en participatie. Goed kijken wat senioren daarbij nodig hebben en daar gerichte programma's voor ontwikkelen. Binnen de KBO blijven we elkaar veel en graag ontmoeten.

We willen echter ook wat verder kijken en verbinding zoeken met andere groepen in de samenleving. Sociale groepen maar ook belangengroepen

Samenleven

Senioren staan middenin de maatschappij en eigenlijk geldt dat voor alle groepen in de samenleving. Daarom moeten we steeds bereid zijn met elkaar contact te maken en samen te werken aan een samenleving waarin we rekening houden met elkaar en voor elkaar van betekenis willen zijn.

Diversiteit en exclusiviteit zijn voor KBO-Zeeland vanzelfsprekende uitgangspunten, maar we realiseren ons terdege dat daar voortdurend aandacht voor moet zijn. Samenleven is altijd een kwestie van geven en nemen. Senioren hebben soms meer zorg nodig, maar

hebben ook veel te geven. Bijvoorbeeld nieuwkomers in onze samenleving helpen bij het leren van de Nederlandse taal en wegwijs maken in onze samenleving.

Andersom kunnen en willen nieuwkomers vast ook wat betekenen voor onze senioren. Een uitdaging om dat samen te ontdekken. Ook voor gezinnen met jonge kinderen in een kwetsbare situatie kunnen senioren van betekenis zijn.

Samen kijken hoe je met name deze kinderen een beter toekomstperspectief kunt bieden.

BELEIDSAMBITIES IN DE PRAKTIJK

Wonen en zorg

Op dit gebied is veel inspanning nodig om voor senioren een goede woon- en leefomgeving te realiseren. Levensbestendig wonen met zorg, midden in de samenleving. Waar ze elkaar kunnen helpen en versterken, generaties kunnen verbinden (waar senioren wonen, daar komen generaties immers samen) en van betekenis kunnen zijn. Een goede leefsituatie en -omgeving is een voorwaarde voor zelfstandigheid, zelfredzaamheid en participatie. Van

belang is dat er vanuit KBO-Zeeland voldoende kennis beschikbaar is om hier op gemeentelijk niveau mee aan de slag te kunnen gaan. Een ander aandachtspunt is mobiliteit. Veel senioren zijn afhankelijk van openbaar vervoer, dat moet beschikbaar en toegankelijk zijn. Dat betekent goed vertakt in dorpen en wijken en ook aangepast voor mensen met een fysieke beperking.

Samen tegen eenzaamheid

Een hardnekkig fenomeen in onze samenleving dat veel senioren treft, maar helaas ook veel jongeren. Daar kunnen en willen we niet omheen en daar moeten we ook samen mee aan de slag. Goed gebruik maken van het eigen KBO-netwerk en de betrokkenheid van de lokale seniorenverenigingen en Ouderenadviseurs vergroten. Inzetten op preventieve huisbezoeken, een meldpunt en de opvolging van meldingen. Op deze manier bouwen aan een betrouwbare lokale structuur waar eenzame senioren terecht kunnen en iedereen kan aankloppen die zich zorgen maakt over eenzame senioren in de omgeving. Een andere belangrijke doelstelling is het inventariseren van eenzaamheidsinitiatieven in de provincie en het verzamelen en delen van kennis en expertise.

Positieve gezondheid

Een beleidsambitie die we moeten opbouwen. Middels ontwikkelen en verbreden van onze kennis moeten we op zoek naar ontwikkeling van gerichte programma's met aandacht voor zelfstandigheid, zelfredzaamheid, beweging en zingeving. Het vertrekpunt is dat senioren die goed voor zichzelf zorgen ook van betekenis kunnen zijn voor een ander. We moeten daarnaast oog hebben voor de kwetsbaarheid van senioren: fysiek, psychisch maar vaak ook financieel. Ook daar moet aandacht en ruimte voor zijn. Voor KBO-Zeeland én voor de landelijke organisatie KBO-PCOB een belangrijk onderwerp in de belangenbehartiging.

Vernieuwing en ontwikkeling

Steeds meer mensen hebben de behoefte zich een leven lang te ontwikkelen. Dat geldt zeker voor veel jonge senioren die na hun pensioen op zoek zijn naar betekenisvol vrijwilligerswerk, waarbij ze zich verder kunnen ontwikkelen. Om te weten hoe die behoeftes precies liggen, zijn we afhankelijk van de mogelijkheden en ambities hier omtrent bij onze landelijke organisatie. Daarnaast aandacht voor digitale (door)-ontwikkeling van senioren om mee te blijven doen en de digitale mogelijkheden in onze maatschappij maximaal te benutten, ook met het oog op zelfredzaamheid.

Voor deze beleidsambitie zoeken we gericht samenwerkingspartners zoals andere maatschappelijke en belangen-organisaties. Binnen onze eigen organisatie willen we eveneens een vernieuwingsslag maken. De afdelingen versterken en vernieuwen en aantrekkelijker maken voor de jonge senior. Ook onze lokale, regionale en provinciale organisatiestructuur gaan we tegen het licht houden.

Doel is de belangenbehartiging op gemeentelijk niveau beter te organiseren. Dat vraagt om een duidelijk samenwerkingsmodel en een overlegstructuur voor afdelingen op gemeentelijk niveau. Omdat de verschillen in Zeeland groot zijn, zal maatwerk geboden moeten worden. Het is niet ondenkbaar dat dit ook consequenties heeft voor de regiostructuur zoals we die nu kennen binnen KBO-Zeeland.

Verbinding

Met elkaar en met anderen. Met name aandacht voor hoe we plaatselijk in de samenleving willen staan, veel meer naar buiten gericht dan nu. Activiteiten openstellen voor niet-leden, meer verbinding zoeken met andere generaties/groepen. Belangrijk om hierbij oog te hebben voor diversiteit en inclusiviteit.

Hier ligt een kans om betekenisvol vrijwilligerswerk te bieden en daarmee jonge senioren te interesseren voor de KBO en de zichtbaarheid van de KBO in de maatschappij te verbeteren. Bovenstaande beleidsambities zijn allemaal belangrijk en hebben ook met elkaar te maken. Het zijn geen op zichzelf staande ambities staan, maar hebben als het ware de andere nodig om gerealiseerd te kunnen worden. We moeten zorgen dat we enigszins gelijk optrekken met de ambities en steeds goed kijken in welke volgorde we moeten werken voor uiteindelijk het beste resultaat

AANDACHT VOOR DE ORGANISATIE

Om onze ambities te kunnen waarmaken, zijn sterke afdelingen cruciaal. Gelukkig zijn die er deels ook al, maar daar is nog een slag te maken. We willen de afdelingen versterken maar ook vernieuwen. De aandacht is daarbij o.a. gericht op:

Samenwerken. Met andere afdelingen en met andere (plaatselijke) organisaties.

Ontwikkelen. Meer aandacht voor het gericht opleiden van vrijwilligers.

Ontmoeten. Nieuwe activiteiten ontwikkelen gericht op de jonge senior.

Belangenbehartiging. Meer op gemeenteniveau opzetten, met name vanuit thema wonen en zorg. Hiermee willen we ook de positie van de KBO binnen de gemeenten versterken. Samenwerking tussen afdelingen is hierbij een belangrijke voorwaarde. Een aandachtspunt is om te kijken hoe we met minder bestuursleden afdelingen draaiende kunnen houden want betrokken bestuursleden zijn niet overal makkelijk te vinden. Dankzij de steeds verdergaande digitalisering liggen daar beslist mogelijkheden.

Projectmatig werken. Onderwerpen die ertoe doen voor senioren doelgericht oppakken. Duidelijk formuleren voor wie we dat doen, wat ons doel is, en langs welke weg we dat kunnen bereiken. Daar zoeken we gericht mensen bij die hiermee aan de slag willen, maar zich niet voor een tijd van jaren willen vastleggen om actief te zijn voor de KBO.

Andere vormen van lidmaatschap. Goed kijken wat senioren graag willen. Jarenlang lid blijven van een vereniging is al lang geen vanzelfsprekendheid meer. Daar moeten we rekening mee houden en op zoek gaan naar andere vormen van lidmaatschap en (financiële) betrokkenheid.

Communicatie. Communicatie is en blijft een groot aandachtspunt op alle fronten. Afgelopen tijd is daar al stevig in geïnvesteerd en ook de komende periode gaan we daar mee verder. Uiteraard met aandacht voor sociale media en andere digitale manieren om elkaar snel en makkelijk te bereiken. Maar ook met oog voor andere middelen die beter passen bij de oudere senior. Doelstelling is altijd om zoveel mogelijk senioren, KBO-leden maar ook niet-leden te bereiken. Het betrekken van de afdelingen is ook hierbij van groot belang. Samen zoeken naar middelen en mogelijkheden zodat we elkaars communicatie-inzet kunnen versterken.

Band tussen KBO-Zeeland en afdelingen versterken. Nu blijkt vaak dat afdelingen niet goed weten wat KBO-Zeeland te bieden heeft en wat er gebeurt op bovenregionaal en provinciaal niveau op het gebied van belangenbehartiging. Belangrijk dat we in het vernieuwingsproces meer naar elkaar toegroeien en elkaar ook versterken.

VAN DENKEN NAAR DOEN

Een beleidsplan maken is een, maar we moeten en willen er ook daadwerkelijk mee aan de slag en de uitgezette koers vasthouden. Natuurlijk doen we dat via de jaarlijkse activiteitenplannen, maar we moeten waakzaam en alert zijn om niet uit de koers raken. Belangrijk is dat we elkaar blijven uitdagen en scherp houden om op koers te blijven.

Per ambitie houden we de vinger aan de pols en een of twee keer per jaar overleggen we met direct betrokkenen en vrijwilligers. Gericht meedenken over de invulling van de beleidsambities, de vinger aan de pols houden en de organisatie blijven prikkelen om de vaart erin te houden.

Samen nadenken over handreikingen voor de KBO-afdelingen om gericht aan de slag te gaan met de ambities in dit beleidsplan, bijvoorbeeld rondom eenzaamheid, digitalisering, samenwerking en belangenbehartiging. Belangrijk om hier deskundige mensen voor te zoeken. Jonge senioren bijvoorbeeld die nog geen lid zijn/ onderdeel uitmaken van de KBO maar het wel interessant vinden om op deze manier kennis te maken met de KBO. Een mooie kans om die jonge senioren vast te houden.

**WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN**

Loesje